

Agendapunt

voor de vergadering van het algemeen bestuur RUD Drenthe

3 november 2020

Datum: 27 oktober 2020

Opsteller: M. van den Berg

M. Heidekamp-Prins, directeur RUD Drenthe

Openbaar ja/nee

Onderwerp Najaarsrapportage 2020

Advies Eigenarenoverleg

Het eigenarenoverleg heeft een memo opgesteld als inhoudelijke reactie op de najaarsrapportage. De aandachtspunten zijn (zoveel als mogelijk) verwerkt in de rapportage.

Gevraagd besluit:

- **Kennis te nemen van de rapportage over de eerste 8 maanden van 2020, de eindejaarsprognose 2020 en de daarop gebaseerde aanpassing van het jaarprogramma;**
- **De najaarsrapportage via bijgevoegde brief toe te zenden aan de colleges met het verzoek deze door te zenden naar de raden en staten.**

Inleiding

In de P&C-cyclus 2020 is als tussentijdse rapportage een 4-maands- en een 8-maandsrapportage opgenomen. Een integrale rapportage per deelnemer wordt gegeven bij de voorjaarsrapportage en het jaaroverzicht. In de najaarsrapportage wordt een overzicht gegeven van de productie en de financiën op hoofdlijnen over de eerste 8 maanden van 2020.

Motivatie

We zijn in de eerste maanden van het jaar gestart conform de plannen zoals die zijn opgenomen in het Jaarprogramma 2020 en het Ontwikkelprogramma 2019-2020. Sinds halverwege maart hebben de Corona-maatregelen echter een behoorlijk invloed op de werkzaamheden gehad. Er is snel gereageerd op de gewijzigde omstandigheden. Medewerkers zijn zo veel mogelijk in staat gesteld om hun werkzaamheden vanuit huis uit te voeren en er is nagedacht over alternatieve werkwijzen.

De rapportage laat een positief beeld zien ten aanzien van de uitvoering

We liggen kijkend naar het verloop van de totale productie in uren goed op koers. Er is geen sprake meer van het achterblijven van verlof opnemen, zoals in de voorjaarsrapportage werd gesignaleerd. Een afname van het totale ziekteverzuim tot de begrote 8% ligt voor dit jaar nog steeds in de lijn der verwachtingen. Dit komt onder andere omdat er in de komende periode een aantal langlopende verzuimdossiers zullen worden afgesloten. Rekening houdend met de afschaling van 3.840 toezichturen (zie hieronder voor een toelichting) verwachten wij aan het einde van het jaar uit te komen op een realisatie van circa 97% van de geplande uren.

Organisatieontwikkeling

Met het Ontwikkelprogramma RUD Drenthe 2019-2020 koersen wij op een robuuste, toekomstbestendige omgevingsdienst van Drenthe met zoveel mogelijk toegevoegde waarde: milieurendement dus.

De coronamaatregelen hebben invloed op de voortgang van de verschillende projecten en activiteiten binnen het ontwikkelprogramma. Op dit moment leidt dit nog niet tot ingrijpende bijstellingen in planning, resultaten en doelen. Uiteraard heeft het uitstellen van de invoering van de Omgevingswet tot 1 januari 2022 wel invloed op de planning van het Ontwikkelprogramma.

Inzet voor een schoon en veilig Drenthe

De medewerkers van de RUD Drenthe zetten zich iedere dag in voor een schoon en veilig Drenthe. Hieronder volgt een korte schets welke inzet is gepleegd ten dienste van dit doel.

Als gevolg van de coronamaatregelen is bij vergunningverlening sprake van minder aanvragen en meldingen. Hierdoor kan extra aandacht besteed worden aan actualisatie van vergunningen in het kader van het Landelijk AfvalbeheerPlan en de BBT-conclusies (Best Beschikbare Technieken) agrarisch en voedingsmiddelen. Het uitvoeren van fysieke toezichtsbezoeken was door de coronamaatregelen een tijd lang niet mogelijk. Toch hebben we in de rapportageperiode mooie resultaten behaald op dit vlak. Ons digitaal toezicht en administratief toezicht is in een stroomversnelling gekomen. Zo hebben we een enorme kwaliteitsslag bereikt in onze (digitale) registraties en is de databruikbaarheid gestegen van 37 % naar 89 %. Daarnaast hebben we onze processen aangepast, ons voorwerk is grondiger en het toezicht op de locaties specifiek. Een groot aantal lopende toezichtszaken (bijna 1000 stuks) zijn afgerond en planbare controles zijn alvast voorbereid. In het kader van ketentoezicht richten we ons op de thema's afval, asbest en biomassa-vergisting. Binnen het thema asbest wordt bijvoorbeeld een scan gemaakt van afvalstromen die asbest bevatten, hiervoor start een pilot bij een aantal gemeenten. Op het vlak van energietoezicht is, na het selecteren van 170 bedrijven, vanaf juni 2020 gestart met de controles bij deze bedrijven specifiek op dit onderdeel. De milieupiketgroepen hebben in totaal 106 meldingen behandeld, waaronder GRIP 1 situaties, drugserelateerde zaken en (asbest)branden. Op verzoek van de Veiligheidsregio Drenthe staan wij daarnaast stand-by om de gemeenten te ondersteunen bij het toezicht op de COVID-19 regels. Concrete inzet is tot nu toe nog niet nodig geweest.

Op het gebied van de uitvoering van bodemtaken blijven de effecten van de coronamaatregelen uit. Het geven van bodemadvies, bodeminformatie en het beoordelen van bodemonderzoeken loopt zoals gepland. We zien een stijgende lijn in het aantal meldingen voor Warmte Koude Opslag (WKO), dit in relatie tot de energietransitie. Onze inzet is er mede op gericht om te voorkomen dat bodemenergie-systemen elkaar negatief gaan beïnvloeden.

Ook voor het thema lucht wordt er toenemend beroep gedaan op onze luchtspecialisten, dit vindt vooral plaats op het gebied van klachten en binnen het project ZZS. Op het vlak van projecten is het goed te benoemen dat een nieuwe werkwijze is vastgesteld voor het project ZZS (zeer zorgwekkende stoffen) voor de provinciale bedrijven en dat de aanpak van asbestdaken in Drenthe inmiddels tot resultaat heeft dat een kwart (26 %) van alle asbesthoudend dakoppervlak in Drenthe is gesaneerd.

Afschaling toezichten

Een aantal factoren zorgt ervoor dat voor het team toezicht en handhaving niet de volledige urenproductie kan worden gedraaid. Wij geven hierop een toelichting en een inschatting van de omvang van de afschaling in uren.

Door een hoog percentage langdurig ziekteverzuim en het onvoldoende kunnen invullen van vacatures in het team Toezicht & Handhaving, zijn bij de start van 2020 extra toezichthouders ingehuurd. Daarbij komt dat door de coronamaatregelen het reguliere milieutoezicht op locatie tussen 13 maart en 1 juni niet plaats heeft kunnen vinden. Afgelopen periode zijn er collega's vertrokken en is besloten om de

contracten van twee van de zeven toezichthouders in opleiding te beëindigen. Daarnaast heeft een medewerker uit team toezicht de coördinatie van milieutaken, bij een specifiek Drents bedrijf, overgenomen van een vertrekkend medewerker van een ander team. De projectleiders RGT maken deel uit van het team Toezicht en Handhaving. De uren inzet van de projectleiders wordt gefinancierd uit het Ontwikkelprogramma. Echter voor de vrijkomende uren van zowel de projectleiders als de eerdergenoemde coördinerende rol, alsmede het ziekteverzuim en ouderschapsverlof vindt geen vervanging plaats, vanwege de oproep om binnen de financiële kaders te blijven. Naast genoemde personele invloeden, is programmatisch toezicht ook verstoord door een verhoogde inzet op (illegale) asbestsaneringen, klachten en calamiteiten en daarnaast een extra opdracht voor een specifiek toezicht dossier van een deelnemer. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan kwaliteitsverbetering wat effect heeft op relatief veel indirect productieve uren. Om de productie te halen was inhuur dus een vereiste. Het effect van de maatregelen doorberekend naar het eind van het jaar levert een bijstelling van de haalbare productie in het totaal van toezicht uren naar 80-85% en wordt evenredig verdeeld over de deelnemers.

Opsomming factoren die afschaling noodzakelijk maken:

Keuze	Uren
Coördinatie	170
Extra opdrachten	1420
Ziekteverzuim en ouderschapsverlof	1900
Overschrijding Toezicht & Handhaving Asbest	350
Totaal	3840

Voor het prioriteren van de beschikbare uren wordt de systematiek gehanteerd zoals vorig jaar vastgesteld.

Prioritering in volgorde en per bevoegd gezag:

1. Calamiteiten/Rampen/Piket;
2. Onvoorzien Toezicht: Bedrijven die onvoorzien extra toezicht behoeven o.a. ongewone voorvallen, handhaving;
3. Klachten;
4. Projecten van BG waarvoor opdrachten zijn verstrekt in JP2020;
5. Energietoezicht;
6. Regulier toezicht en extra.

Voor het najaar van 2020 doen we zoveel mogelijk wat nodig is binnen de beschikbare middelen. De planning is aangepast volgens bovenstaande keuzes. Resultaatgerichte teams/brancheteams hebben een andere samenstelling gekregen. Voor het toezicht op de Provinciale bedrijven hebben we de medewerkers samengevoegd in een speciaal team en zijn zij vrijgesteld van alle andere taken. Alle controles zijn ingepland en zo ook de extra opdrachten. Met de huidige coronamaatregelen maken we gebruik van nieuwe routines en proberen we te anticiperen op ontstane situaties zoals het sluiten van de horeca (al houdt ons dat niet tegen) en de latere vuurwerkverkopen bij de jaarwisseling.

In verband met een dreigende overschrijding op de begroting op personeelskosten zijn organisatie breed maatregelen genomen zoals het niet verlengen van een aantal inhuurcontracten en het wel werven op vacatures die ontstaan, maar de invulling uit te stellen tot 1 januari 2021.

Structureel hogere inzet BOA's noodzakelijk

Voor toezicht en handhaving wordt sinds 2018 gewerkt aan de invoering van de door alle deelnemers vastgestelde Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). Toepassing van dit kader vergt structureel meer tijd dan de werkwijze op basis van het oude beleid. Voor strafrechtelijke handhaving is binnen het jaarprogramma onvoldoende capaciteit om de noodzakelijke inzet van BOA's mogelijk te maken.

Daardoor stagneert de strafrechtelijke handhaving en kunnen nieuwe zaken niet meer worden opgepakt terwijl daar wel dringende noodzaak toe bestaat. Deze stagnatie in het oppakken van strafzaken wordt beschouwd als een ernstig knelpunt in de toezicht- en handavingsketen, die ook in gesprekken met het OM aan de orde zijn gesteld. Uit onze analyse blijkt dat hier sprake is van een structureel tekort dat in omvang toeneemt door betere toepassing van de LHS en het daar uitvloeiende extra werk. Daarnaast levert naar verwachting ook het risicogericht toezicht op termijn extra werk op omdat meer overtredingen worden geconstateerd. Zonder extra middelen kan dit knelpunt niet worden opgelost. Samen met onze deelnemers zullen wij ons inzetten om hiervoor een structurele oplossing te bieden.

Ook voor het oplossen van de knelpunten m.b.t. de toename van Wob-verzoeken en de wijze van behandeling van klachten/incidenten die gepaard gaan met een bovengemiddeld aantal uren/kosten treden wij in overleg met onze deelnemers hoe hiermee om te gaan in de komende jaren.

Op jaarbasis wordt een tekort van 50K verwacht, mede door gevolgen Covid-19

Het verschil ten opzichte van het begrote resultaat tot en met augustus bedraagt € 24K positief.

Dit positieve resultaat over de 1^e acht maanden van 2020 wordt veroorzaakt door:

- hoger dan geraamde personeelskosten (- € 156K)
- lager dan geraamde kosten met betrekking tot de bedrijfsvoering (€ 72K)
- lager dan geraamde projectkosten van ons zaakstelsel LOS (€ 16K)
- afwijking legesbaten en lasten (€ 9K)
- het begrote gedeelte van de post Onvoorzien tot en met augustus ter dekking van de overschrijding van de personeelskosten (€ 83K)

Op jaarbasis wordt een negatief resultaat verwacht van € 50K. Daarbij zijn de volgende ontwikkelingen van belang:

- Bij de rapportage over de eerste 4 maanden is aangegeven dat er een overschrijding op de post inhuur voorzien werd en dat in het MT van 19 mei is besloten om de overschrijding taakstellend met € 125K terug te brengen. De genomen maatregelen zouden onder normale omstandigheden hebben geleid tot het binnen de begroting blijven van de totale kosten. Er zijn echter twee ontwikkelingen die gerelateerd zijn aan het COVID-19 virus en een negatief effect hebben op de exploitatie:
  - de extra kosten voor de thuiswerkfaciliteiten.
  - de overgang naar het structurele thuiswerken heeft ook tot gevolg dat er versneld overgegaan wordt andere ICT ondersteuning.
- Er gaan frictiekosten ontstaan in verband met een aantal personele dossiers. Deze kosten worden nu ingeschat op € 50K.
- Ter gedeeltelijke dekking van de overschrijding op personeelskosten wordt de post onvoorzien van € 125K aangesproken;
- De bedrijfsvoeringskosten, legeskosten en de kosten voor het project LOS komen € 70K lager uit.

Geen aanleiding voor een begrotingswijziging

Alhoewel een negatief financieel resultaat zich steeds sterker aftekent, is de omvang van het verwachte te kort niet dusdanig dat een begrotingswijziging opportuun is. Als een negatieve afwijking van de begroting zich daadwerkelijk op jaarbasis voordoet dan wordt voorgesteld dit als negatief resultaat in de jaarrekening 2020 op te nemen. Formeel is op basis van de GR en onze financiële verordening een begrotingswijziging vereist bij een afwijking groter dan 5% van de begroting. Tekorten tot 5% kunnen via de jaarrekening worden verwerkt in de deelnemersbijdragen. Het voorziene tekort bedraagt minder dan 1% van de begroting. In de jaarrekening worden de extra kosten als gevolg van de Covid-19 maatregelen inzichtelijk gemaakt.

Bijlagen	Najaarsrapportage 2020 Conceptbrief najaarsrapportage voor raden en staten
Communicatie persbericht	

Besluit: